

CRISTOREN DOTRIÑACO

ICASQUIZUNIC

BIARRENAC

piñi diti eusqueaz

JUAN B. EGUSQUIZA

ABADIAC

GURE JAUNA ARTU BAÑO LEN

ICASI DAGUIEZAN

EUSQUILDUN UNRUAC

JABEDUNA DA

ARGUITALDU DA

Verdes Achirica'ren ehoan

Bilbo'n, Correo ealeco 9, g.

1911.

CRISTOREN DOTRIÑACO

CRISTOREN DOTRIÑACO

ICASQUIZUNIC

BIARRENAC

Ipiñi ditu eusquoraz

JUAN B. EGUSQUIZA

ABADIAC

GURE JAUNA ARTU BAÑO LEN

ICASI DAGUIEZAN

BUSQUELDUN UMECHUAC

JABEDUNA DA

ARGUITALDU DA

Verdes Achiricaren echean

Bilbon, Correo caleco 9, g.

1911.

Victoriæ 18 Martii 1911.

Imprimatur.

JOSEPH, Episcopus Victoriensis.

(L. S.)

ITAUNA. *¿Cristiñaba zara?*

ERANTZUPENA. Bai, Jangoicuari esquerrac.

I. *Izen ori ¿norgandic yatortzu?*

E. Cristogandic.

I. *Cristiñau izateco ¿zer eguin biar da?*

E. Cristogan sinistu ta bautismua artu.

I. *Siniste utsagaz ¿izan leitique iñor cristiñau ona?*

E. Ez Jauna: cristiñau ona izateco eguin biar da sinistiac aguintzen dabena.

I. *Jesucristo ¿nor da?*

E. Jangoico biziaren Seme guizondua.

I. *¿Zetaraco guizon eguin zan?*

E. Bere irabaziacaz guizonen zorrac quitutu eguizan.

I. *¿Eta bestetaraco?*

E. Baita guizonai zeruco bidea eracusteco.

I. *¿Nor da gure Jangoicua?*

E. Gauza guztien Eguillea, zerulurraren Jabia, amaibaco ontasuna,

ona beizen jaquituna, altsua, erru-
quiorra ta zuzena, onai betico zoriona
ta gaiztoai betico zoricharra emongo
dautsoen Jauna.

I. *¿Ba-daquizu zer dan Irutasun
edo Trinidadaea?*

E. Irutasun deuna Jangoicua bera
da, jangoicozco izate baten dagoza-
laco iru pertsona, bata bestia ezтира-
nac.

I. *¿Zeintzuc dira?*

E. Aitea, Semea ta Espiritu-San-
tua.

I. *¿Zetaraco eguin guenduzan Jan-
goicuac?*

E. Bera ezautu ta maitatu daigun
lurrean eta, au eguin ezquero, zo-
riontsuac izan gaitezcan zeruan.

I. *¿Zein da cristiñabaren esauga-
rria?*

E. Curutze santua.

I. *¿Zelan eguiten da?*

E. Onanche: Curutze santuaren †
señaliagaitic, gueure † arerijuac gan-
dic, jagon gaizuz † gueure Jaun eta
Jangoicua.

Aitearen eta Semiaren eta Espiritu
Santuaren izenian. Amen.

I. *¿Zenbat gauza jaquin biar ditu
cristiñabac, adin-arguira eltzen da-
nian?*

E. Lau oneizec: zer sinistu, zer
escatu, zer eguin eta zer artu biar
daben.

LENENGO LAURENA

Sinistu biar dana

I. *¿Zer da sinistea?*

E. Gueuc eztacusguna, norbaitec
dirausculaco, eguitzat euquitea.

I. *¿Zer izango da, ba, cristiñau-
sinistea?*

E. Jangoicuac eracutsi dauscuna,
gueuc icusi ezarren, alanche dala us-
te izatea.

I. *¿Zeintzuc dira cristiñaba lez dau-
cazuzan eta sinistuten dozuzan gauzac?*

E. Erromaco Eleiza santuac dau-
cazan eta sinistuten dituzan gustiac.

I. *Eta ¿zeintzuc dira berac eta zeuc
sinistuten dozuezanac?*

E. Batez be gure sinisteco egui
nagosienac (fedeco articuluac) cre-
duan dagozan lez.

I. *¿Esan eguizu credua?*

- I. Sinistuten dot zeru-lurrae eguin zituzan Aita Jangoico altsuagan.
- II. Eta bere Seme bacar Jesucristo gure Jaunagan.
- III. Sinistuten dot Jesucristo sortu zala Espiritu Santuaren eguitez, jayo zala Maria Birgiña gandic.
- IV. Igaro ebalá necaldia Ponzio Pilatosen aguintzapcan, izan zala curutzean josia, illa ta lurperatua.
- V. Jatsi zala infernuetara, irugarren egunian biztu zala illen artetic.
- VI. Igon zala zeruetara, an daguala jarriric Aita Jangoico altsuaren escumati.
- VII. Andic etorric dala biziai ta illai epaya emotera.
- VIII. Sinistuten dot Espiritu Santuagan.
- IX. Eleiza santu catolicua, santuen alcartasuna.
- X. Pecatuen parcaziñoa.
- XI. Araguiaren biztueria.
- XII. Eta betico bizitzea. Amen.

- I. *¿Zer da infernua?*
E. Zorigach guztiac zorion baric, betico nequiác atseguin baric dagozan toqui itzal eta bildurgarria.
- I. *¿Nortzuc duaz infernuco sutara?*
E. Pecatuan, Jaunaren asarrian ilten diranac.
- I. *¿Zer da zerua?*
E. Betico zorionac zorichar baric, atseguin guztiac neque baric dagozan lecu zoragarria.
- I. *¿Nortzuc duaz zerura?*
E. Jaunaren grazian eta bere aizquitasunian ilten diranac.

BIGARREN LAURENA

Escatu biar dana

- I. *Otoitza edo oraziñoa ¿zer da?*
E. Jangoicua ganuntz gueure biotza jaso ta Berari biar doguna escatutia.
- I. *Otoitzic onena ¿zein da?*
E. Aita gurea.
- I. *¿Noc esan eban?*
E. Jesucristoc, apostoluac escatuta.

I. *¿Zetaraco?*

E. Guri ondo escatuten iracasteco.

I. *Esan eguidazu.*

E. Aita gurea, zeruetan zagozana, santificadu bedi zure izena, betorquigu zure erreñua, eguin bedi zure borondatea zeruan lez lurrean be. Emoiguzu gaur gueure egunerocogua, parcatu eiguzuz gueure zorrac gueuc gueure zordunenac parcatuten dautseguzan lez, eta ez eiguzu ichi tentaziñoan jausten baña gachetic jagon gaizuz. Amen.

Agur Maria, graziaz betia, Jauna da zugaz, bedincatia zara zu andra guzticn artian eta bedincatua da zure sabelco frutua, Jesus.

Santa María, Jangoicuaren Ama, erregutu eguizu gu peccatorioc gaitic orain eta gueure eriotzaco orduan Amen.

Gloria Aiteari ta Semiari ta Espiritu Santuari.

Lenengotan lez orain, beti ta amabaco egunetan. Amen.

I. *Esan eguizu latíñez.*

E. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto. Sicut erat in principio et nunc et semper et in sæcula sæculorum. Amen.

I *Esan eguizu Salvea.*

E. Agur Erreguiña, erruquizco Ama, gueure bizitza, gozotasun eta icharopena, agur. Deyez gagotzuz Ebaren ume erbestetuoc, antziz eta negarrez gatortzuz negarrezco erri onetan. Ia bada, gueure bitarteco Andria, zeure begui erruquitsu orrec biurtu eguizuz gugana ta erbeste onen ondoren eracusguzu Jesus, zeure sabeleco frutu bedincatua. ¡O biotz biguna! ¡O erruquiorral! ¡O Maria Birgiña gozua! Erregutu eguizu gure alde, Jangoicuaren Ama santea, Jesucristoren aguinzariac lortu daiqueguzan. Amen.

IRUGARREN LAURENA

Eguin biar dana

Jangoicuaren legueco aguinduac amar dira: lenengo irurac dagocaz Jangoicuari ta beste saspirac gueuri ta gueure lagunari.

Lenengua, Jangoicua gueyen maitatzea.

Bigarrena, Jangoicuaren izena alperric agotan ez artzea.

Irugarrena, domeca ta jayac Jangoicuaren gauzetan emotea.

Laugarrena, gurasuaquin lotza onecua izatea.

Boscarrena, ez iñor iltea.

Seigarrena, zantarqueriric ez eguitea.

Saspigarrena, ez ezer ostutea.

Zortzigarrena, eguin eztaben gauzaric ez iñori ezartea ta guzurric be ez esatea.

Bederatzigarrena, lagunaren emateric edo senarric ez gura izatea.

Amargarrena, iñoren ondasunen gurari bidebacoric ez euquitea.

Amar aguindu onec bitan dagoz: Jangoicua maitatzean beste gauza guztiac baño gueyago ta gueure laguna gueure burua leguez. Amen.

Eleizaren aguintzac bost dira:

Lenengua, domeca ta jayctan Mesa osua entzutea.

Bigarrena, urtean bein guichienez confesetia ta lenago eriotzaco arriscuan eta gure Jauna artu gura darian.

Irugarrena, gure Jauna artzea garizumaco pascoetan, bacochoac bere eleizan.

Laugarrena, barau eguitea Eleizeac aguinduten daben egunetan.

Boscarrena, amarrenac, edo onein ordeca, Eleizeari emotea.

ASQUENENGO LAURENA

Artu biar dana

Eleiza Ama santuaren sacramentuac sasi dira:

Lenengua Bautismua.
Bigarrena, Confirmaziñoa.
Iruigarrena, Confesiñoa.
Laugarrena, Comuniñoa.
Boscarrena, Oleaziñoa (Unziñoa).
Seigarrena, Eliz-guizontzea.
Saspigarrena, Escontzea.

I. *¿Ze gauza dira sacramentuac?*

E. Jesucristoc ipiñirico esaugarri aguiñiac, euren bitartez emoteco guri bere grazia ta birtuteac.

I. *¿Zer da grazia?*

E. Jangoicuañen seme eguin eta zeruracotuten gaituzan izate jangoicozcuca.

I. *¿Zetaraco da confesiñoco sacramentua?*

E. Batiatu ezquero eguindaco pecatuac parcatuteco.

I. *¿Zer da pecatua?*

E. Jangoicuañen leguea norbere gurez austeá.

I. *¿Zenbat eratan ausi leique?*

E. Lautan: gogoz, itzez, eguitez eta utzez.

I. *¿Noz austen da gogoz, itzez edo eguitez?*

E. Galazoten dabena atseguñiez gogoratu, esan edo eguiten danian.

I. *¿Noz, utzez?*

Aguinduten dabena eguiten eztanian.

I. *Pecatua ¿noz izango da astuna edo eriozquiña?*

E. Astuna izango da, ezauera osuagaz eta gura dala, Jangoicuañen leguea gauza andichuan austen bada.

I. *Pecatu astunari ¿zegaitic dericho eriozquiña?*

E. Graziazco bizia quentzen dausculaco ta, arimatic jaurti ezic, betico eriotzea dacarsculaco.

I. *¿Zelan jaurtiten da biotzetico pecatua?*

E. Ondo confesauta

I. *¿Zenbat gauza biar dira ondo confesetaco?*

E. **Bost** gauza.

I. *¿Zeintzuc dira?*

E. **Pecatuac burura ecartea, damua, erabaguia, autorpena ta quitugarria.**

I. *Pecatua burura ecarteco, ¿zer eguin biar da?*

E. Zeruco arguia escatu ezquero, beguiratu biar da Jangoicuañen eta

Eleizearen aguintza bacochean zetan eta zenbat bidar utz eguin ete dan.

I. *Eta izer besteric?*

E. Gogoratu nondic-nora, nortzucaz eta zetan ibilli garian, gueure erruac errezago burura etorri daquiguzan.

I. *¿Zer da damua?*

E. Eguitorduan maitatu guenduan pecatuarentzaco gorrotua.

I. *¿Zec sortu leique gorroto ori gure biotzetan?*

E. Jangoicuari zor dautsagun maitetasunac eta pecatuac dacarscuzan caltien bildurrac.

I. *¿Zenbat eratacua izan leitique, ba, damua?*

E. Era bitacua: maitetasunezcua ta bildurrezcua.

I. *¿Noc dauco maitetasunezco damua?*

E. Jangoicua gueyen maite dabelaco, pecatuari gorroto dautsonac.

I. *¿Noc, bildurrezcua?*

E. Pecatuari, berez ichusia dalaco edo zeruraco escubidea quendu ta infernuraco bidean ipiñi dabelaco, gorrotua artzen dautsonac.

I. *¿Noz euqui biar da damua?*

E. Confesoriac gueure pecatuetic ascaturen gaituzaneco.

I. *¿Zer da erabaguia?*

E. Aurrerantzean pecatu astunic beintzat ez eguitemo asmu sendua.

I. *¿Zer da autorpena?*

E. Pecatu astun guztiac, gueitu, guichitu ta edertu baric, biotzean dacusguzan lez, confesoriari aguertzea

I. *¿Zer da quitugarria?*

E. Gueure pecatuacaz eguin dautsaguzan zorren ordea Jangoicuari emotea, batez be confesoriac izentetan dauscun eguizuzana beteta.

I. *¿Zelan artu biar dogu gure Jauna?*

E. Arimea garbiric eta gorputza barauric dogula ta nor artzen dogun daquigula.

I. *Arima garbia zzein da?*

E. Jangoicuaren graziagaz. apainduta daguana.

I. *Pecatu astunian jausi danac, gure Jauna artu baño len izer eguin biar dau?*

E. Damutu ta confesau.

I. *¿Noztic guero egon biar da barauric?*

E. Eleizacuac artzen diranian izan

ezic, gaberditic aurrera ezerchu be artu baga.

I. *¿Zer artzen dozu comuniñoco sacramentuan?*

E. Jesucristo, Jangoico ta guizon eguiazcua, ogui-irudipean estalduta daguana.

I. *Ondo guertu baric comulguetan danac zartzen dau Jesucristo?*

E. Artu bai; baña bere caltían, pecatu izugarri bat eguiten dabelaco.

I. *¿Zetaraco derichazu estalduten dala Jesucristo ogui-irudipean altaraco sacramentuan?*

E. Guri iracasteco, oguia danlez gorputzarentzat janariric egoquiéna, Jesucristo bera dala gure arimai graziazco bizian iraunazoteco janariric biarrena.

I. *¿Zelan dago Jesucristo ogui-irudipean?*

E. Oguiaren antza galdu baga, bere izatea Jesucristoren gorputz biurtzen dalaco.

I. *¿Noc eta noz equin eban gauza arrigarri au lenengoz?*

E. Jesucristoc, ilgo zan egunaren aurreco gabian, egüen guren arratze-

co apal ostian, oguia bere gorputz eta ardaa bere odol lenengoz biurtu zituzan eta Aita Jangoicuari esquiñi eutsozan.

I. *¿Emon eutzan Jesucristoc inñori beste onenbeste eguitemo escubideric?*

E. Bai Jauna, gau aretanche emon eutsoen escubide ori bere apostoluai, ta orduanche sortu eban seigarren sacramentua, bere bitartez eliz-guizonac eguitemo, ta eurai be escubide bardaña emoteco munduaren asque-neraño.

I. *Orain ¿noc eta noz biurtzen ditu oguia ta ardaa Jesucristoren gorputz eta odol?*

E. Mesa-emolleac Jesucristoren izenian, Jaunac berac asquen-apari ostian esanico itzac eurac Mesatan esanaz.

I. *Jesucristoren izenian eta bere itzacaz biurcunde ori eguiten ba-da, Jesucristo bera ¿izango da eguiten dabena ¿ezta?*

E. Bai Jauna: abadia Jesucristoren ordecua baño ezta: eguiaz Jesucristo bera da, abadiaren bitartez, oguia bere gorputz eta ardaa bere odol biurtzen dituzana.

Nic pecatari onec autortzen dau-
tsat Jangoico guztiz altsuari, Maria
beti Birgiña zoriontsuari, San Miguel
aingueruari, San Juan Bautisteari,
San Pedro ta San Paulo apostoluai,
beste santu guztiai ta zuri, ene arima-
co Aita, *zoricharrez* gueyeguitan pe-
catu eguin dodala gogoz, itzez eta
eguitez, neure erruz, neure erruz,
neure erru andiz. Augaitic escatzen
dantsat Maria beti Birgiña zoriontsua-
ri, San Miguel aingueruari, San Juan
Bautisteari, San Pedro ta San Paulo
apostoluai, beste santu guztiai ta zuri,
ene arimaco Aita, arren nire alde
erregutu dagoizula gure Jaun eta
Jangoicuari. Amen.

Jesucristo, neure Jauna, Jangoico
ta guizon eguiazcua, neure Eguille ta
Salbaguillea, zariana zarialaco ta zeu
gueyen maite zaitudalaco, damu dot,
Jauna, biotz gustitic zu ofendidua.

Artzen dot gogo sendo bat ez gue-
yago pecaturic eguiteco, eguin doda-
zanac osoro confesetaco, betetaco
emongo yatan penitentzia ta izteco
pecaturaco bidea.

Opa dautsudaz, Jauna, neure bi-
zitza, neque ta eguite guztia neure

pecatuen orderaco ta icharoten dot
zeure ontasun eta erruqui amaibagan
parcatuco daustazuzala ta emongo
daustazula zeure laguntzea neure bi-
zitzea onduteco ta zeure otseintzan
irauteco neure eriotzaraño. Amen.

¡Erruqui, ene Jauna,
Erruquia nigaz!
¡Jaun on eta samurra,
Erruqui zaquidaz!

¡Ene biotz gaizua!
Negar eguiquezu:
Jesus maitatsuari
¿Zer eguin dautsazu?

Izan nayatza, Jauna,
Esquer gaiztocua
Zauritu eguin dautzut
Bular laztantsua.

Orain, damuz urturic,
Negarrez natortza:
¡Ene Aita laztana!
parcatu eidazu.

Uarpena. Chiqui oni abegui ona eguiten
ba-yaco, nagosia be guerochuango arguital-
duco da.